

9. Závěr

V jednotlivých kapitolách této publikace byl zhodnocen vývoj kraje v letech 2000 – 2004 v oblastech demografické, sociální, ekonomické a v oblasti životního prostředí. Na základě hodnocených ukazatelů můžeme shrnout kladné a záporné stránky vývoje a tendencí v Olomouckém kraji.

Demografická oblast

- na celkovém počtu obyvatel České republiky se Olomoucký kraj podílel pouze 6,2 %
- pokles počtu obyvatel koresponduje s demografickým vývojem v ČR
- projekce obyvatelstva předpokládá i nadále úbytky obyvatel přirozenou měnou
- v roce 2050 podle prognózy v kraji zemře dvakrát tolik lidí než se narodí dětí
- ženy se dožívají vyššího věku než muži
- věkovou strukturu populace dlouhodobě poznamenává probíhající proces stárnutí, tedy narůstání podílu seniorů v populaci
- průměrný věk žijících obyvatel se za posledních 5 let v Olomouckém kraji zvýšil
- v hodnoceném období vykázal Olomoucký kraj 6. nejvyšší přirozený úbytek obyvatel mezi 14. kraji ČR
- v kraji bylo 2. nejvyšší záporné migrační saldo
- dosaženou úhrnnou plodností se kraj umístil na 13. místě mezi 14 kraji ČR
- roste podíl dětí narozených mimo manželství
- na prvním místě v počtech zemřelých v kraji nadále zůstávají úmrtí na nemoci oběhové soustavy, počet zemřelých na tuto příčinu však postupně klesá
- ve sledovaném období je patrný pokles hrubé míry sňatečnosti
- v letech 2000 – 2003 měl kraj 5. nejnižší hrubou míru rozvodovosti, v roce 2004 se posunul na 6. místo
- z kraje se stěhují především mladí vzdělaní lidé, jejich novým bydlištěm se nejčastěji stává Praha, Brno a Ostrava
- Olomoucký kraj v roce 2004 dosáhl 4. nejvyššího podílu cizinců s trvalým pobytem z celkového počtu cizinců

Sociální oblast

- 56,4 % domácností kraje má příjem do dvounásobku životního minima (nejvíce v ČR)
- chudobou je v kraji ohrožena téměř každá pátá domácnost
- intenzita bytové výstavby je mírně nižší než průměr ČR
- průměrné měsíční hrubé mzdy jsou v kraji jedny z nejnižších (v roce 2004 byl kraj na 13. místě v ČR s průměrnou hrubou měsíční mzdou 15 448 Kč)
- kraji má dlouhodobě 3. nejvyšší nezaměstnanost v ČR
- roste počet uchazečů o zaměstnání a současně klesá počet volných pracovních míst
- ve struktuře uchazečů o zaměstnání podle věku dochází k přesunu většího počtu uchazečů o zaměstnání do starších věkových kategorií
- každý čtvrtý nezaměstnaný v kraji byl nezaměstnaný dlouhodobě
- okres Jeseník má dlouhodobě jednu z nejvyšších měr registrované nezaměstnanosti v ČR
- dlouhodobě nejvyšší míru nezaměstnanosti mají správní obvody obcí s rozšířenou působností Jeseník, Lipník nad Bečvou a Uničov
- dochází k rušení základních škol v malých obcích pro nedostatek žáků nebo slučování např. mateřské a základní školy pod jedno vedení
- zvýšil se počet lékařů (zejména v nestátních zařízeních), ale počet středního zdravotnického personálu se snížil

- v mezikrajovém srovnání patří náš kraj spolu se Zlínským krajem ke krajům s nejnižší průměrnou ošetrovací dobou
- poklesl počet kalendářních dnů pracovní neschopnosti ve všech okresech kraje
- vzrostla průměrná délka pracovní neschopnosti z 29 dnů v roce 2000 na 36 v roce 2004
- klesl počet přiznaných dávek státní sociální pomoci

Ekonomická oblast

- již od svého vzniku vykazuje Olomoucký kraj podprůměrné hodnoty ekonomických ukazatelů
- kraj dosahuje nejnižší hodnoty ukazatele HDP na 1 obyvatele v ČR
- postavení průmyslových podniků kraje v rámci kraje není příliš významné
- tržby z průmyslové činnosti se na celkových tržbách ČR podílely 4,4 %
- objemem tržeb na 1 zaměstnance se kraj zařadil na 11. místo mezi 14 kraji ČR
- kraj měl nejnižší průměrnou měsíční mzdu v průmyslu v rámci ČR
- příznivě se vyvíjela produktivita práce ze stavebních prací podle dodavatelských smluv
- v rámci ČR má kraj nejnižší průměrnou výši kupní ceny rodinných domů
- v kraji roste počet registrovaných motorových silničních vozidel, nejvíce u nákladních automobilů
- kraj má hustou železniční síť s významnými železničními uzly ve městech Olomouc a Přerov
- ve sledovaném období se výrazně zlepšila technická vybavenost obcí
- základní ukazatele cestovního ruchu ukazují méně významnou pozici kraje v rámci ČR
- kraj patří mezi kraje nejméně vybavené ubytovacími zařízeními cestovního ruchu
- průměrné ceny za ubytování v kraji patří v rámci ČR k nejnižším
- pouze necelou čtvrtinu všech hostů v hromadných ubytovacích zařízeních představují cizinci
- kraj měl druhou nejvyšší průměrnou dobu pobytu hostů
- klesla návštěvnost v lázeňských ubytovacích zařízeních, zvýšila se však průměrná délka pobytu v lázních
- úroveň vybavenosti informačními a komunikačními technologiemi jak u domácností tak u jednotlivců starších 15 let je v kraji výrazně podprůměrná

Oblast životního prostředí

- objemy základních znečišťujících látek vypouštěných do ovzduší producenty z našeho kraje v hodnoceném období i nadále mírně klesají (oxid uhelnatý a oxid siřičitý) nebo jsou stabilizované (tuhé emise a oxidy dusíku).
- jakost povrchových vod se snižuje s délkou toku, řeka Morava se na odtoku z kraje u Kojetína jeví u většiny sledovaných ukazatelů jako znečištěná řeka, ke zlepšení situace by měl přispět zvyšující se počet čistíren odpadních vod
- severní okresy Olomouckého kraje mají vysoké zastoupení lesních pozemků na celkové výměře, jižní okresy mají vysoký podíl orné půdy
- tendence ve snižování výměry zemědělské a především orné půdy pokračuje i v hodnoceném období
- celková produkce odpadů v kraji je vysoká, převažujícím způsobem jejich odstranění zůstává skládkování
- v rámci ochrany životního prostředí byla největší část investic vložena do nakládání s odpadními vodami
- v kraji existují dvě velkoplošná chráněná území – Jeseníky a Litovelské Pomoraví a dalších 136 maloplošných chráněných území